

เรื่องที่ 2 งานทัศนศิลป์ ในแต่ละยุคสมัยของวัฒนธรรมไทย

งานทัศนศิลป์ในแต่ละยุคสมัยของวัฒนธรรมไทย

ในสังคมและวัฒนธรรมไทย นับเนื่องมาจากโบราณกาล มีลักษณะสำคัญที่เป็นจุดเด่นบางประการได้แก่ สังคมไทยมีความหลากหลายในด้านเชื้อชาติ ศาสนา วัฒนธรรม และประเพณีท้องถิ่นมีการยึดมั่นในคุณธรรมเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิต เช่น การมีใจบุญสุนทาน มีจิตใจโอบอ้อมอารี มีความกตัญญูกตเวที และเคารพเชื่อฟังผู้อาวุโส การเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์เป็นสถาบันหลักของชาติ ดังนั้นในการสร้างสรรค์งานทัศนศิลป์หรือศิลปะที่มองเห็น ศิลปะจึงได้ถ่ายทอดวัฒนธรรมความเป็นอยู่ดังกล่าวไว้ในผลงาน**ทัศนศิลป์ไทย** [1]ซึ่งสามารถแบ่งยุคสมัยของการสร้างสรรค์งานทัศนศิลป์ออกเป็น ๓ สมัยได้แก่ สมัยสุโขทัย สมัยอยุธยา และสมัยรัตนโกสินทร์

งานทัศนศิลป์ในสมัยสุโขทัย

คำว่า "**สุโขทัย**" หมายถึง "**รุ่งอรุณแห่งความสุข**" [2] ทั้งนี้เนื่องจากกรุงสุโขทัยเป็นอาณาจักรแห่งแรกของคนไทย ก่อตั้งขึ้นเมื่อ พ.ศ. ๑๗๘๒ และสิ้นสุดอำนาจเมื่อ พ.ศ. ๒๐๐๖ รวมระยะเวลา ๒๑๔ ปี การที่พระมหากษัตริย์ไทยทรงสถาปนากรุงสุโขทัยเป็นราชธานี ทรงปกครองไพร่ฟ้าประชาชนแบบ "พ่อปกครองลูก" ด้วยความร่มเย็นเป็นสุข จึงนับว่าเป็นจุดเริ่มต้นแห่งความสันติสุขหรือเป็นรุ่งอรุณแห่งความสุขอย่างแท้จริง และจะเห็นได้ว่า พ่อเมืองสุโขทัยในสมัยแรกมักมีพระนามขึ้นต้นว่า "พ่อขุน" ทั้งสิ้น เช่น พ่อขุนศรีอินทราทิตย์, พ่อขุนบานเมือง, พ่อขุนรามคำแหงมหาราช เป็นต้น

พระบรมราชานุสาวรีย์ "พ่อขุนรามคำแหงมหาราช" ที่บริเวณเมืองเก่า จังหวัดสุโขทัย

รูปแบบของงานทัศนศิลป์ในสมัยสุโขทัย

งานทัศนศิลป์ในสมัยสุโขทัยประกอบด้วย

"งานจิตรกรรม" หมายถึง การวาดภาพพระบายสี

"งานประติมากรรม" หมายถึง งานปั้นและแกะสลัก

"งานสถาปัตยกรรม" หมายถึง งานออกแบบก่อสร้างอาคารสถานที่ และที่อยู่อาศัย

งานจิตรกรรม การวาดภาพพระบายสีในสมัยสุโขทัย เป็นงานที่สะท้อนความเชื่อถือ ศรัทธาทางศาสนา วัฒนธรรม และภูมิปัญญาของคนไทยในสมัยนั้น โดยมุ่งเน้นสร้างสรรค์งานจิตรกรรมตามแบบอุดมคติ (Idealistic) มากกว่าแบบ เหมือนจริง (Realistic) เช่น งานจิตรกรรมประกอบพระนิพนธ์ **"ไตรภูมิพระร่วง"**   [3] ของ พระมหาธรรมราชาที่ ๑ (ลิไทย) ซึ่งเป็นวรรณกรรมทางพระพุทธศาสนาเล่มแรกของไทย ภาพลายเส้นที่วัดศรีชุม จังหวัดสุโขทัย แสดงการแต่งกายและเครื่องประดับของชนชั้นสูง ภาพจิตรกรรมฝาผนังในเจดีย์องค์หนึ่งของวัดเจดีย์เจ็ดแถว เป็นภาพแถวพระพุทธเจ้าประทับเรียงกัน เป็นต้น

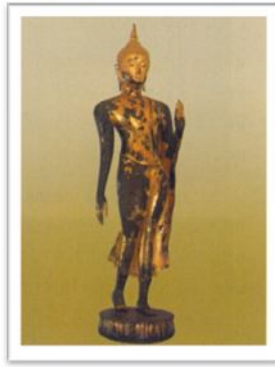

ภาพจิตรกรรมประกอบพระนิพนธ์ "ไตรภูมิพระร่วง"
ที่แสดงว่างานจิตรกรรมและงานวรรณกรรมไทยมีความสัมพันธ์กัน

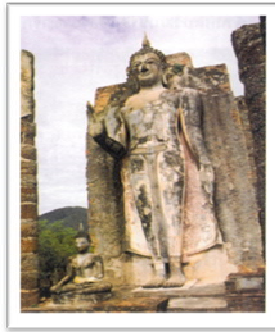

ภาพลายเส้นที่วัดศรีชุม จังหวัดสุโขทัย แสดงการแต่งกายและเครื่องประดับของชนชั้นสูงในสมัยสุโขทัย

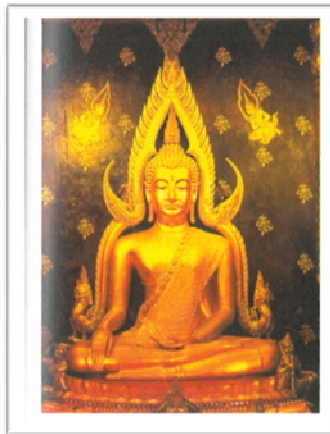
งานประติมากรรม การปั้นและการแกะสลักในสมัยสุโขทัย ส่วนใหญ่เป็นงานที่สร้างสรรค์ เกี่ยวกับพระพุทธศาสนาที่เผยแพร่มาจากประเทศอินเดีย มีการสร้าง "พระพุทธรูป" ซึ่งเป็นตัวแทน "พระพุทธเจ้า" เพื่อสักการบูชา และกระทำพิธีกรรมทางพระพุทธศาสนาจึงเรียกงานปั้นแกะสลักพระพุทธรูปว่า "ประติมากรรม" มีการสร้างพระพุทธรูปทั้งในรูปแบบหล่อด้วยสำริด , ทองคำ และปูนปั้นในอิริยาบถต่าง ๆ คือ นั่ง ยืน นอน และเดิน ซึ่งเป็นเอกลักษณ์ของพระพุทธรูปสมัยสุโขทัย ซึ่งเป็นที่ยอมรับกันว่ามีลักษณะที่งดงามเป็นยอดหรือเรียกว่า "งามอย่างคลาสสิก" (Classic)

พระพุทธรูปปางลีลา(เดิน) เป็นเอกลักษณ์ ของงานประติมากรรม ในสมัยสุโขทัย

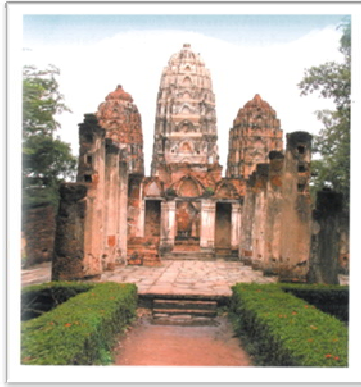

พระพุทธรูปยืนวัดสะพานหินจังหวัดสุโขทัย

พระพุทธรชินราช วัดพระศรีรัตนมหาธาตุ จังหวัดพิษณุโลก
งานประติมากรรมสมัยสุโขทัยที่มีความงดงามยิ่ง

งานสถาปัตยกรรม หลักฐานที่แสดงว่า อาณาจักรสุโขทัยมีความเจริญรุ่งเรืองเรื่องด้านงานสถาปัตยกรรมที่เกี่ยวข้องกับ พระพุทธศาสนา ได้แก่ รูปแบบของเจดีย์รูปแบบต่าง ๆ เช่น เจดีย์ทรงกลมแบบลังกา เจดีย์ทรงเรือนธาตุแบบศรีวิชัย และโดยเฉพาะอย่างยิ่ง เจดีย์ทรงพุ่มข้าวบิณฑ์ หรือ ทรงดอกบัวตูม ซึ่งเป็นเอกลักษณ์ของสุโขทัยโดยเฉพาะ ที่มีรูปแบบที่งดงามยิ่ง

วัดศรีสวาย จังหวัดสุโขทัย เดิมเป็นศาสนสถานในศาสนาฮินดู
ลัทธิไศวนิกาย ต่อมาได้ดัดแปลงเป็นวัดในพระพุทธศาสนา

เจดีย์ทรงกลมแบบลังกา วัดช้างล้อม อำเภอศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย

เจดีย์ทรงเรือนธาตุแบบศรีวิชัย และเจดีย์ทรงพุ่มข้าวบิณฑ์ วัดเจดีย์เจ็ดแถว อำเภอศรีสัชนาลัยจังหวัดสุโขทัย

เจดีย์ทรงพุ่มข้าวบิณฑ์วัดมหาธาตุ จังหวัดสุโขทัย

คุณค่าทางศิลปวัฒนธรรมของอาณาจักรสุโขทัย ดังกล่าวนี้ส่งผลให้คณะกรรมการมรดกโลก แห่งอนุสัญญาคุ้มครองมรดก
วัฒนธรรมและธรรมชาติของโลก (ยูเนสโก) ได้ประกาศให้ อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย ศรีสัชนาลัย และกำแพงเพชร เป็นมรดกโลก

ทางวัฒนธรรม เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๓๔

งานทัศนศิลป์ในสมัยอยุธยา

อาณาจักรอยุธยาเป็นเมืองหลวงในสมัยที่สองของประเทศไทยก่อตั้งขึ้นบริเวณที่ราบลุ่มแม่น้ำเจ้าพระยาตอนล่าง เมื่อ พ.ศ. ๑๘๘๑ และเจริญรุ่งเรืองด้วยพระบุญญาธิการของพระมหากษัตริย์ไทยรวม ๓๓ พระองค์ จาก ๕ ราชวงศ์ จวบจนถึง พ.ศ. ๒๓๑๐ รวมระยะเวลายาวนานถึง ๔๒๙ ปี มีการสร้างสรรค์งานทัศนศิลป์ที่แฝงด้วยวัฒนธรรมภูมิปัญญาซึ่งจะกล่าวถึงต่อไปนี้

รูปแบบของงานทัศนศิลป์อยุธยา

งานทัศนศิลป์สมัยอยุธยาประกอบด้วย งานจิตรกรรม , ประติมากรรม , และสถาปัตยกรรม เช่นเดียวกับสมัยสุโขทัย ซึ่งได้แสดงให้เห็นถึงคุณค่าทางวัฒนธรรมดังนี้ งานจิตรกรรม งานวาดภาพพระบายสีในสมัยอยุธยา เป็นงานศิลปะที่นิยมวาดในสมุดข่อย เพื่อบันทึกเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์ หรือประกอบเรื่องราวทางวรรณกรรม หรือวรรณคดี และภาพจิตรกรรมฝาผนังแบบปูนเปียก เขียนด้วยสีฝุ่นผสมกาวซึ่งเป็นภาพบันทึกเรื่องราวทางประวัติศาสตร์และทางพระพุทธศาสนา

ภาพจิตรกรรมในสมุดข่อยเรื่อง "สมุคภาพกระบวนพยุหยาตรา ทางสถลมาศ สมัยสมเด็จพระนารายณ์มหาราช เป็นภาพเจ้านายและขุนนางชั้นสูงฉลองพระองค์หรือเสื่อครุย

งานประติมากรรม งานปั้น และงานแกะสลักสมัยอยุธยา เป็นงานที่เกี่ยวข้องกับพระพุทธศาสนาเป็นส่วนใหญ่ มีการปั้นพระพุทธรูปในลักษณะต่าง ๆ ในระยะแรกได้รับอิทธิพลมาจากสมัยสุโขทัย ต่อมาได้สร้างสรรค์พระพุทธรูปเป็นแบบทรงเครื่องใหญ่เป็นแบบอยุธยา ซึ่งมีเครื่องประดับตกแต่งที่งดงาม เช่น พระพุทธรูปทรงเครื่องใหญ่ วัดหน้าพระเมรุ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เป็นต้น นอกจากนี้ยังมีทองรูปประพรหมสมัยอยุธยา พิมพ์ในกรุพระปรางค์ วัดราชบูรณะ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

พระพุทธรูปทรงเครื่องใหญ่ วัดหน้าพระเมรุ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

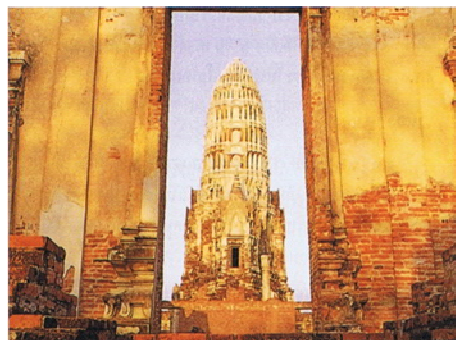

เครื่องทองรูปประพพรรณ พบในกรุพระปรางค์วัดราชบูรณะ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

งานสถาปัตยกรรม กรุงศรีอยุธยาได้ชื่อว่า เป็น "อู่อารยธรรมไทย" เป็นแหล่งสืบทอดศิลปวัฒนธรรมสมัยสุโขทัยและผสมผสานเข้ากับผลงานการสร้างสรรค์ของอยุธยาแท้ ในสมัยอยุธยามีการสร้างปรางค์ และเจดีย์หลายรูปแบบ ซึ่งมีทั้งปรางค์แบบขอม เจดีย์ทรงกลมแบบลังกา และโดยเฉพาะอย่างยิ่งเจดีย์เหลี่ยมย่อมุมไม้สิบสอง ซึ่งเป็นเอกลักษณ์ของงานสถาปัตยกรรมอยุธยาแท้

วัดพระศรีสรรเพชญ์ เป็นวัดในเขตพระราชวังกรุงศรีอยุธยา สร้างตามแบบวัดมหาธาตุกรุงสุโขทัย

วัดราชบูรณะ กรุงศรีอยุธยา สร้างขึ้นเพื่อถวายพระเพลิงพระศพ เจ้าอ้ายเจ้าพระยา และเจ้ายี่พระยา

เจดีย์พระศรีสุริโยทัย กรุงศรีอยุธยา แบบย่อมุมไม้สิบสองซึ่งเป็นเอกลักษณ์ของอยุธยา

งานทัศนศิลป์ในสมัยรัตนโกสินทร์ พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช ทรงสถาปนาพระบรมราชวงศ์จักรี และทรงสร้างกรุงรัตนโกสินทร์เป็นราชธานี เมื่อ พ.ศ. ๒๓๒๕ พระมหากษัตริย์ในพระบรมราชวงศ์จักรี ได้ทรงปกครองบ้านเมืองสืบต่อมาจนถึงรัชกาลปัจจุบัน รวม ๙ พระองค์ โดยมีการสร้างสรรค์งานทัศนศิลป์ด้านจิตรกรรม ประติมากรรมและสถาปัตยกรรม ดังนี้

รูปแบบของงานทัศนศิลป์รัตนโกสินทร์

งานจิตรกรรม สมัยรัตนโกสินทร์หมายถึง ผลงานจิตรกรรมที่เขียนขึ้นระหว่างปี พ.ศ. ๒๓๒๕ จนถึงปัจจุบัน จิตรกรรมฝาผนังฝีมือช่างในรัชกาลพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช ยังมีเหลือปะปนอยู่กับจิตรกรรมที่เขียนซ่อมครั้งรัชกาลพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว เช่น พระที่นั่งพุทไธสวรรย์ในพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ พระนคร กรุงเทพฯ จิตรกรรมสมัยกรุงรัตนโกสินทร์แบ่งได้เป็น ๒ ช่วง ดังนี้

๑. สมัยกรุงรัตนโกสินทร์ตอนต้น (พ.ศ. ๒๓๒๕ – ๒๓๕๔) คือในช่วงสมัยรัชกาลที่ ๑ พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลก จนถึงสมัยรัชกาลที่ ๓ พระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว ในช่วงนี้ถือได้ว่าจิตรกรรมแบบประเพณีไทยได้พัฒนามาถึงขั้นที่สมบูรณ์สูงสุด งานจิตรกรรมไทยได้คลี่คลายไปมากมีลักษณะที่เป็นเอกลักษณ์ของจิตรกรรมไทยโดยเฉพาะ ได้แก่ ภาพกษัตริย์ นางพญา เทวดา และชนชั้นสูงมีรูปร่างท่าทางคล้ายตัวละคร แสดงอาการเศร้าโศกเสียใจ หรือดีใจ ด้วยลีลาท่าทาง มีแบบแผนในการจัดตำแหน่งภาพเนื้อหาและการใช้สีคล้ายคลึงกันจนเป็นแบบประเพณีนิยมของสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ตอนต้น ซึ่งมี ๓ แบบ ดังนี้

๑. ผนังระหว่างช่องหน้าต่าง วาดภาพพุทธประวัติเรียงกันไปจนรอบผนังทั้ง ๔ ด้าน เหนือช่องหน้าต่างขึ้นไปแบ่งเป็นแถว ๑ วาดภาพเทพชุมนุม เหนือขึ้นไปเป็นภาพฤๅษีหรือเหาะลอยอยู่ในอากาศเสมือนมานัสการพระพุทธเจ้ารูปที่เป็นพระประธานของอุโบสถหรือพระที่นั่ง การจัดวางภาพลักษณะนี้ปรากฏที่ผนังพระที่นั่งพุทไธสวรรย์ วัดเมื่อปี พ.ศ. ๒๓๔๐

๒. ผนังระหว่างช่องหน้าต่าง วาดภาพเกี่ยวกับทศชาติชาดก ผนังเหนือช่องหน้าต่างวาดภาพเทพชุมนุมเรียงกันเป็นแถว ๑ ผนังหุ้มกลองเหนือช่องประตูด้านหน้าพระประธานวาดภาพพญามารผจญ ส่วนผนังด้านหลังพระประธานวาดภาพเรื่องไตรภูมิ การจัดวางภาพแบบนี้ปรากฏในงานจิตรกรรมฝาผนังพระอุโบสถวัดสุวรรณาราม วัดคูสรีราม เขตบางกอกน้อย ผนังอุโบสถวัดราชสิทธิาราม เขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพฯ

๓. การวางตำแหน่งภาพไม่เป็นระบบระเบียบตายตัวเหมือนสองแบบแรก แต่จะวาดตามผนังทั้ง ๔ ด้านและตามเสาเป็นเรื่องต่างๆ กันไปจนเต็มผนัง เช่น ผนังพระวิหารหลวง วัดสุทัศนเทพวราราม กรุงเทพฯ

๒. หลังสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ตอนต้น (พ.ศ. ๒๓๕๔ – ๒๔๓๕) เป็นช่วงสมัยที่จิตรกรรมไทยได้รับอิทธิพลจากต่างชาติเต็มที่ โดยเฉพาะจากอิทธิพลศิลปะตะวันตก อิทธิพลศิลปะจีน ในรัชกาลพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงเริ่มให้นำเทคนิคการเขียนภาพอย่างตะวันตก โปรดให้ขรัวอินโข่งเขียนภาพปริศนาธรรมบนผนังอุโบสถวัดบวรนิเวศวิหาร กรุงเทพฯ ต่อจากนั้นได้มีการ

ประยุกต์เข้ากับการเขียนภาพแบบประเพณีไทย ขรัวอินโข่งได้ศึกษารูปแบบจิตรกรรมตะวันตกจากภาพถ่ายและจากมิชชันนารีที่เข้ามาเผยแผ่คริสต์ศาสนา ซึ่งขรัวอินโข่งอาจได้รับแบบอย่างมาจากภาพถ่ายและภาพวาดแบบตะวันตกที่ชาวต่างชาตินำเข้ามาในสมัยนั้น คงเห็นว่ามีความสวยงามแปลกตาจึงนำมาเป็นแบบอย่างวาดลงบนผนังอโบสถ์ เช่นที่วัดบรรณิเวศวิหารและวัดบรมนิวาส ผู้คนในภาพจะแต่งกายแบบชาวตะวันตก คือสวมกางเกง ใต้อีเสื้อนอก ผู้หญิงนุ่งกระโปรงยาวรอบม่อพื้น อาการต่างๆ ที่ปรากฏในภาพล้วนเป็นแบบตะวันตกทั้งสิ้น

ภาพผนังภายในพระที่นั่งพุทไธสวรรย์ กรุงเทพฯ เขียนภาพจิตรกรรมเล่าเรื่อง พุทธประวัติระหว่างช่องหน้าต่าง และเหนือขอบหน้าต่าง
ขึ้นไปเขียนเป็นภาพเทพชุมนุม

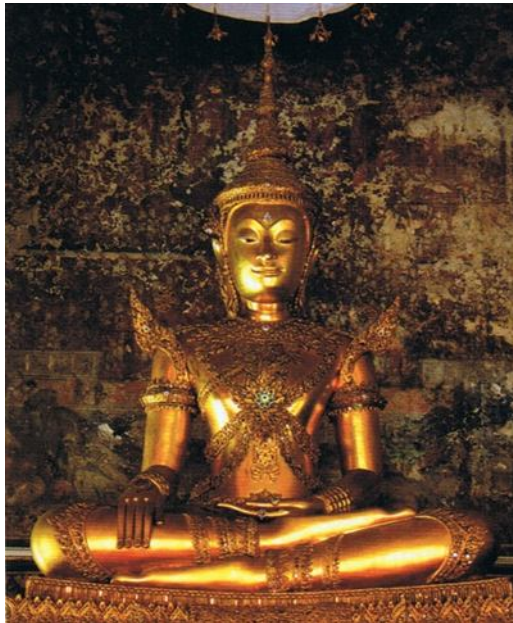
ภาพจิตรกรรมฝาผนังวัดพระศรีรัตนศาสดาราม
จิตรกรรมไทยประเพณีจากวรรณคดี เรื่องรามเกียรติ์ ตอนท้าวมาลีวราชว่าความ

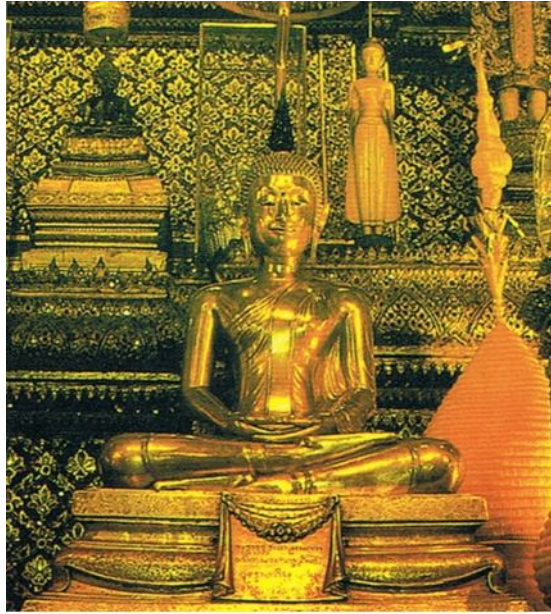
ภาพจิตรกรรมฝาผนัง เรื่อง "ปริศนาธรรม"

ผลงานของ ขรัวอินโข่ง เป็นจิตรกรรมฝาผนัง ในอุโบสถวัดบรมนิวาสราชวรวิหาร กรุงเทพฯ เป็นศิลปะรัตนโกสินทร์ที่ได้รับอิทธิพลจากศิลปะตะวันตก

งานประติมากรรม ในสมัยรัตนโกสินทร์ มุ่งเน้นการสร้างสรรค์พระพุทธรูป ในรัชกาลที่ ๑ และรัชกาลที่ ๒ มีการสร้างพระพุทธรูปขึ้นใหม่ไม่มากนัก แต่ก็นำพระพุทธรูปเก่าจากหัวเมืองฝ่ายเหนือเป็นจำนวนมากมาประดิษฐานในวัดที่สร้างขึ้นนั้น พระพุทธรูปที่สร้างขึ้นใหม่ส่วนใหญ่เป็นพระพุทธรูปก่ออิฐถือปูน มีลักษณะที่สืบทอดมาจากพระพุทธรูปสมัยอยุธยาตอนปลาย ต่อมาในรัชกาลที่ ๓ จึงเริ่มมีการก่อสร้างพระพุทธรูปขึ้นใหม่เป็นจำนวนมาก และมีรูปแบบเฉพาะที่จัดได้ว่าเป็นศิลปะสมัยรัตนโกสินทร์ คือ พระพักตร์สงบนิ่งคล้ายกับหุ่นละคร พระโอษฐ์เล็ก ปลายศิวคี่นเล็กน้อย นอกจากนี้ยังสร้างพระพุทธรูป ทรงเครื่องแบบอยุธยาได้แก่ พระพุทธรูปทรงเครื่องอย่างจักรพรรดิราช วัดนางนองวรวิหาร กรุงเทพฯ

พระพุทธรูปทรงเครื่องอย่างจักรพรรดิราช วัดนางนองวรวิหาร กรุงเทพฯ
ได้รับอิทธิพลจากสมัยอยุธยา

พระสัมพุทธพรณีเป็นพระพุทธรูปที่ไม่มีพระอุษณีย์ ตามพระราชนิคม ของรัชกาลที่ ๔

งานสถาปัตยกรรม ในสมัยรัตนโกสินทร์ ส่วนใหญ่ยังคงเป็นการสืบทอดมาจากอยุธยา โดยเฉพาะอย่างยิ่ง พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราชมีพระราชประสงค์ที่จะสร้างกรุงเทพฯ ให้งดงามเจริญรุ่งเรือง เช่น เกี่ยวกับกรุงศรีอยุธยา มีการสร้างพระบรมมหาราชวัง โดยมีวัดพระศรีรัตนศาสดาราม ตั้งอยู่ภายในเขตพระบรมมหาราชวัง ทำนองเดียวกับวัดพระศรีสรรเพชญ์ที่กรุงศรีอยุธยา วัดพระศรีรัตนศาสดารามนี้เป็นรูปแบบรัตนโกสินทร์แท้ ซึ่งมีเอกลักษณ์แบบทรงมณฑก ในสมัยพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่ทรงรับเอาศิลปะแบบจีนมาผสมผสานกับศิลปะแบบไทยหลายอย่าง ดังจะเห็นตัวอย่างได้จากวัดหลายแห่งที่สร้าง หรือปฏิสังขรณ์ขึ้นในรัชกาลนี้ เช่น วัดราชโอรสาราม วัดพระเชตุพนวิมลมังคลาราม วัดสุทัศน์เทพวราราม เป็นต้น

วัดพระศรีรัตนศาสดารามหรือวัดพระแก้ว สร้างขึ้นในพระบรมมหาราชวัง ในสมัยรัตนโกสินทร์ ในลักษณะเดียวกับวัดพระศรีสรรเพชญ์ที่กรุงศรีอยุธยา โดยมีรูปแบบของมณฑกแบบทรงมณฑก เป็นเอกลักษณ์ทางสถาปัตยกรรมสมัยรัตนโกสินทร์

วัดพระเชตุพนวิมลมังคลาราม กรุงเทพฯ หรือ "วัดโพธิ์"

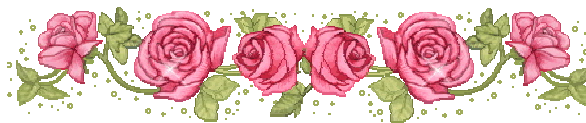

วัดสุทัศนเทพวราราม กรุงเทพฯ

วัดราชโอรสาราม กรุงเทพฯ ศิลปะสมัยรัตนโกสินทร์ ที่ได้รับอิทธิพลจากจีน

จากคำถามที่ว่า "วัฒนธรรมในงานทัศนศิลป์ไทย มีลักษณะเป็นอย่างไร" นั้น นักเรียนคงจะเห็นแล้วว่างานทัศนศิลป์ไทย ได้แฝงคุณค่าทางวัฒนธรรม และภูมิปัญญาไว้อย่างแนบเนียนสอดคล้องกับวิถีชีวิตไทย ซึ่งส่วนใหญ่ได้นำแนวคิดมาจากพุทธประวัติและหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา งานทัศนศิลป์แต่ละยุคสมัยมีลักษณะที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะตน และยังมีที่ได้รับอิทธิพลมาจากสมัยอื่น จากประเทศใกล้เคียงและจากตะวันตก แสดงให้เห็นทุกชนชาติทั่วโลก ไม่มีใครที่ถูกทอดทิ้ง! ให้อยู่อย่างโดดเดี่ยว จะต้องคบค้าสมาคมต่อกัน แลกเปลี่ยนวัฒนธรรม หรือผสมกลมกลืนวัฒนธรรมต่างชาติเข้ามาด้วย แต่ในขณะเดียวกันก็ยังคงเอกลักษณ์ที่ดั้งเดิมของตนเองไว้ตลอดกาล

แหล่งข้อมูลวิดีโอเพิ่มเติม

- [1] <https://www.youtube.com/watch?v=vdFdCfqYbG4> ทักษะศิลป์ไทย
- [2] <https://www.youtube.com/watch?v=WcwRXMWrEUs> รุ่งอรุณแห่งความสุข
- [3] https://www.youtube.com/watch?v=2WoN_hC4Wqg ไตรภูมิพระร่วง